

Náttúrufræðistofnun Íslands
14 401

Ársreikningur 2019

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Náttúrufræðistofnun Íslands

kt. 4802695-869

Urriðaholtsstræti 6-8, 210 Garðabær

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Náttúrufræðistofnun Íslands er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérlaga. Starfsmenn stofnunarinnar fást við rannsóknir og vöktun á náttúru Íslands. Stofnunin varðveitir eintök um náttúru Íslands í vísindasöfnum og gagnasöfnum, sinnir ráðgjöf um verndun og nýtingu náttúrunnar og gegnir viðtæku fræðsluhlutverki.

Á árinu 2019 var ársveltan kr. 739,3 milljónir og afkoma kr. -35,2 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 9,0 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 144,4 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2019 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Náttúrufræðistofnunar Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Náttúrufræðistofnunar Íslands fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Jón Gunnar Ottósson
Forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	623.800.000	609.000.000
Seld þjónusta	3	46.447.171	47.932.330
Vörusala	4	867.127	818.789
Framlög og ýmsar tekjur	5	59.453.301	56.110.439
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	8.747.358	5.979.478
Tekjur samtals		739.314.957	719.841.036
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	6	500.751.044	427.753.116
Annar rekstrarkostnaður	7	264.882.189	259.962.198
Afskriftir	8	8.747.358	5.979.478
Gjöld samtals		774.380.591	693.694.792
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(35.065.634)	26.146.244
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(136.470)	(225.682)
		(136.470)	(225.682)
Afkoma ársins		(35.202.104)	25.920.562
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárhheimildaliðum	2		
Rekstur		(58.302.104)	2.220.562
Rekstrartilfærslur		23.100.000	23.700.000
		(35.202.104)	25.920.562

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr	31.12.2019	31.12.2018
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	9		
Áhöld, tæki og búnaður		39.794.468	29.426.262
Farartæki og vélar		14.190.528	8.427.928
Aðrar eignir		40.000	40.000
Fastafjármunir samtals		54.024.996	37.894.190
Veltufjármunir			
Birgðir	10	3.579.160	4.022.930
Viðskiptakrófur	11	25.214.901	32.144.939
Tengdir aðilar	12	57.772.647	105.578.857
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		283.300	91.512
Handbært fé	13	3.493.752	3.445.496
Veltufjármunir samtals		90.343.760	145.283.734
Eignir samtals		144.368.756	183.177.924
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	14		
Hrein eign		9.015.101	45.538.588
Eigið fé samtals		9.015.101	45.538.588
Skuldir			
Tengdir aðilar	12	1.800.866	50.823.833
Viðskiptaskuldir		7.648.107	5.937.133
Ýmsar skammtímaskuldir	15	70.505.614	56.632.454
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	16	55.399.068	24.245.916
Skuldir samtals		135.353.655	137.639.336
Eigið fé og skuldir samtals		144.368.756	183.177.924
Aðrar upplýsingar	17		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstremisfirlit ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	(35.202.104)	25.920.562	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjársteymi:			
Afskriftir	8	8.747.358	5.979.478
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(8.747.358)	(5.979.478)
		(35.202.104)	25.920.562
Lækkun (lækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur	6.738.250	30.165.040	
Birgðir	443.770	586.172	
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir	15.584.134	(3.581.696)	
	22.766.154	27.169.516	
	Handbært fé frá rekstri	(12.435.950)	53.090.078
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	(24.878.164)	(29.148.274)
		(24.878.164)	(29.148.274)
Fjármögnumnarhreyfingar			
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins		(1.321.383)	0
Tengdir aðilar		(1.216.757)	(39.654.480)
Fjárfestingarframlag		23.600.000	15.500.000
Gjafaframlög til fjárfestinga		16.300.510	0
		37.362.370	(24.154.480)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		48.256	(212.676)
		3.445.496	3.658.172
	Handbært fé í árslok	3.493.752	3.445.496

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstremisfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákværðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttakins endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eigin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvæðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	Óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluudegi og er hluti af afkomu ársins.

Vaxtagjöld af lánum sem tekin hafa verið til þess að fjármagna kaup á varanlegum rekstrarfjármunum eru eignfærð á þeim tíma sem tekur að koma þeim í nýtingarhæft ástand. Ónnur vaxtagjöld eru gjaldfærð í yfirlit um afkomu.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurarfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurarfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- skuldbinding vegna eiginfjárfamlaga: umsamin fjárhæð eiginfjáráskriftar sem ekki hefur verið viðurkennd til greiðslu eða er innkallanleg fyrir dagsetningu reikningsskila
- leiguskuldbinding: óuppségjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppségjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Skýringar

	2019	2018		
2 Tekjufærsla fjárveitinga				
Fjárveiting ársins	623.800.000	624.500.000		
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	0	(15.500.000)		
Tekjufærsla fjárveitinga	623.800.000	609.000.000		
Tekjufærsla frestaðra tekna	8.747.358	5.979.478		
	632.547.358	614.979.478		
Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:				
	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	600.700.000	23.100.000	0	623.800.000
Fjárveiting til tekna	600.700.000	23.100.000	0	623.800.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarrekningi að frádregnum sértekjum ...	(659.002.104)	0	0	(659.002.104)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(58.302.104)	23.100.000	0	(35.202.104)
	2019	2018		
3 Seld þjónusta				
Sérfræðiþjónusta	44.644.671	46.241.675		
Verksala	0	10.105		
Ýmsar þjónustutekjur	55.862	0		
Veitinga- og gistiþjónusta	1.746.638	1.680.550		
	46.447.171	47.932.330		
4 Vörusala				
Vörusala I	867.127	818.789		
	867.127	818.789		
5 Framlög og ýmsar tekjur				
Kostnaðarhlutdeild	14.508.261	13.207.558		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	43.646.308	0		
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	1.016.504	42.726.498		
Ýmsar tekjur	282.228	176.383		
	59.453.301	56.110.439		
6 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður				
Laun	397.532.787	349.087.924		
Orlof, breyting	11.551.104	(3.205.638)		
Launatengd gjöld	89.240.520	79.789.007		
Starfsmannakostnaður	2.426.633	2.081.823		
	500.751.044	427.753.116		
Meðalfjöldi stöðugilda	47,0	44,0		

Skýringar

	2019	2018
7 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.225.076	1.392.376
Byggingarvörur, almennar	575.654	438.967
Byggingarvörur, aðrar	171	6.105
Ýmis tæki og áhöld	2.104.198	3.407.944
Varahlutir og viðhaldsvörur	131.969	187.876
Orkugjafar	6.803.793	6.152.235
Matvæli	8.922.965	7.897.207
Almennar rekstrarvörur	<u>1.410.280</u>	<u>1.359.749</u>
Vörukaup, almenn	21.174.106	20.842.459
 Rannsóknarstofuefni	901.607	2.195.147
Kennslu- og föndurvörur	0	26.000
Ýmsar sérgreindar vörur	<u>42.064</u>	<u>14.858</u>
Vörukaup, sérgreind	943.671	2.236.005
 Fundir, námskeið, risna	1.180.254	1.656.118
Ferðir, uppihald	17.448.680	16.818.938
Akstur	938.897	1.214.919
Sérfræðiþjónusta	16.408.407	13.254.509
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	137.952	215.741
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	634.680	517.380
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	<u>2.958.233</u>	<u>2.793.948</u>
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	39.707.103	36.471.553
 Afnotagjöld	13.726.094	21.161.774
Leigugjöld	170.753.635	163.724.598
Notkun véla og flutningatækja	4.663.557	2.007.547
Verkkaup	10.832.882	8.861.817
Kostnaðarhlutdeild	122.988	105.644
Tryggingar, lögboðnar	395.876	320.394
Opinber gjöld	<u>2.118.507</u>	<u>3.544.235</u>
Tilfærslur	0	100.000
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>202.613.539</u>	<u>199.826.009</u>
 Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>264.882.189</u>	<u>259.962.198</u>

Skýringar

	2019	2018
8 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	6.928.033	4.718.990
Farartæki og vélar	1.819.325	1.260.488
	<u>8.747.358</u>	<u>5.979.478</u>
	31.12.2019	31.12.2018

9 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:			
Áhöld, tæki og búnaður	39.794.468	29.426.262	
Farartæki og vélar	14.190.528	8.427.928	
Aðrar eignir	40.000	40.000	
	<u>54.024.996</u>	<u>37.894.190</u>	

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2019:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2019	50.434.000	14.063.136	40.000	64.537.136
Viðbætur á árinu	17.296.239	7.581.925	0	24.878.164
	<u>67.730.239</u>	<u>21.645.061</u>	<u>40.000</u>	<u>89.415.300</u>
Afskriftir 1.1.2019	21.007.738	5.635.208	0	26.642.946
Afskrift ársins	6.928.033	1.819.325	0	8.747.358
	<u>27.935.771</u>	<u>7.454.533</u>	<u>0</u>	<u>35.390.304</u>
Staða 31.12.2019	<u>39.794.468</u>	<u>14.190.528</u>	<u>40.000</u>	<u>54.024.996</u>

10 Birgðir

Vörubirgðir I (sbr. teg. 563, vörukaup I)	3.579.160	4.022.930
	<u>3.579.160</u>	<u>4.022.930</u>

Skýringar

31.12.2019 31.12.2018

11 Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur	25.214.901	32.144.939
	25.214.901	32.144.939
Viðskiptakröfur í íslenskum krónum	24.090.891	31.061.470
Viðskiptakröfur í erlendri mynt	1.124.010	1.083.469
	25.214.901	32.144.939

12 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	33.261.746	0
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	24.510.901	53.411.986
Áætluð leiðréttинг vegna fjárveitinga	0	52.166.871
	57.772.647	105.578.857

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	48.383.235
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	1.800.866	2.440.598
	1.800.866	50.823.833

13 Handbært fé

Tékkareikningar	3.391.770	3.424.609
Sparisjóðsreikningar	101.982	20.887
	3.493.752	3.445.496

Stofnunin hefur tekið til vörslu fjármuni fyrir þriðja aðila að fjárhæð kr. 0 milljónir sem varðveitt er á bankareikningum á nafni stofnunarinnar en telst ekki til eigna í efnahagsreikningi.

14 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

31.12.2019 31.12.2018

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	45.538.588	19.618.026
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	(1.321.383)	0
Afkoma ársins	(35.202.104)	25.920.562
Jöfnuður 31.12.	9.015.101	45.538.588

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytis. Ákvörðun ráðuneytisins er byggð á reglum sem ráðuneytið setur út frá 30.gr. laga um opinber fjármál og samráði við viðkomandi fagráðuneyti og verður birt í sérfírliti með ríkisreikningi 2019 og B-deild Stjórnartíðinda.

Af eigið fé stofnunarinnar eru kr. 0,0 milljónir sem eru bundið eigin fé, þ.e. ráðstöfun þess er ekki heimil nema heimild til þess verði veitt í fjárlögum. Að öðru leyti er ráðstöfðun eigin fjár háð ákvæðum laga um opinber fjármál.

Skýringar

	31.12.2019	31.12.2018
15 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	61.541.334	49.990.230
Ógreidd laun	2.806.349	0
Önnur ógreidd gjöld	15.435	0
Skattar	<u>6.142.496</u>	<u>6.642.224</u>
	<u>70.505.614</u>	<u>56.632.454</u>

16 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2019	31.12.2018
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	54.024.996	37.894.190
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga)	<u>1.374.072</u>	<u>(13.648.274)</u>
	<u>55.399.068</u>	<u>24.245.916</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2019	37.894.190	(13.648.274)	24.245.916
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	23.600.000	23.600.000
Styrkur til fjárfestinga	0	16.300.510	16.300.510
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	24.878.164	(24.878.164)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	<u>(8.747.358)</u>	0	<u>(8.747.358)</u>
	<u>54.024.996</u>	<u>1.374.072</u>	<u>55.399.068</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2019 munu kr. 2,7 milljónir koma til tekna á árinu 2020.

Skýringar

17 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði til ársloka 2035, árlegar greiðslu nema 173 millj. kr. Einnig hefur stofnunin gert þjónustusamningar um rekstur og vörlu hugbúnaðarkerfa til ársins 2020. Árlegar greiðslu vegna þjónustusamninga eru 25 millj. kr.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2019.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.